

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De fuga aristoboli et iterata eius captiuitate ca. xj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

ei nō exhibuisset idignās insalutato pōpulo recessit. et recepit se in alexandriū. ppter inexplu gnabile oppidū munitōne. Quē collecto romanoz syrorūq; exercitu īsecu? ē magn? iussitq; vt de opido ad se descēderet. Is vō q; p impio vocabat̄ decuerat poti? p̄clara rī q; parere Consilio tamē suoz descendens ab opido relicto sibi custodib; p̄cepit vt non nisi manu sua scriptis epl'is obtēperaret. abijt q; hierosolymā. Quē statū īsecu? ē magnus alacer factus circa hierichonta mozte metri datis sibi nūciata vbi pinguissima idumee regio z palmarū pluriū z balsamū nutriū. Cuius inciso lapidib; acutis robore stillante la chrymā et vulnerib; colligunt.

De pompeius hierusalem sibi tradita tēplum expugnauit.

Caplm. IX.

Inq; hieroso

lymā p̄peraret. erit? aristobol? occurrit ei: pecuniā pollicēs que erat i alexandrio. seq; de cetero impio roma? no parituz. s; nihil hoz effectū est. Dissuz em gabiniū ad recipiēdā pecuniā custodes nec i opidū receperūt. His cōmot? pompeius aristobolū in custodia collocauit. Cū autem obsidisset hierusalē orta est dissensio in vrbe. Nā fautores aristoboli vrbe tueri. fautores hircanū eā tradere romanis p̄tendebāt. s; vltima ps aristoboli in tēplū cessit. Receptusq; i vrbe pompeius tēplū expugnauit. Cūq; septentrionale vallē aggerib; ipleret. labor esset impfect? nisi obseruatis septimīs dieb; q̄bo opari iudeis fas nō est aggerē fieri p̄cepisset. Hese tū tertio p̄hanū irruptū est. Faustus aut cornelius sille fil? p̄mus ingredi ausus est. z irruētes rhomanū p̄hanauerūt tēplū z vt alibi legit. equos in porticib; stabulauerūt. Ob quā rem tradit nūq; de cetero pugnas se pompeiu quin vinceret. qui hactenus fortunatissim? fuerat. Postero aut die ingressus tēplū pompeius ammiratus situm z ornatum z religionē tēplū nihil inde tulit. p̄cipiens editus vt a sordib; tēplū mundaret. Cūq; imposuisset hierosolymis tributū. hircano pōtifice declarato. aristobolū captiuū duxit. duosq; filios eius alexandriū z antigonum cū totidem filiabo. rhomāq; per alliciā am properabat. syrie z iudee amministratōe scauro cōmissa relicq; secū duab; cohortib;.

De diuisione iudee in pentarchias.

Caplm. X.

Alexander vero

a filius aristoboli ex itinere fugit. Qui magna manu collecta iudeā populabat. z hircano iminebat. Quid nebat aut munitissima loca. alexandriū. hircanū. z macherunta. Dissus est autem in syriā gabiniū vt scauro succederet sub quo marcus antonius militabat. Qui cum in alexandrio obsidisset alexandrum. consilio matris alexander se tradidit ei z castra. Que gabiniū consilio eiusdem mulieris funditus euerit. ne alterius belli fierent receptaculus. Palpabat em mulier gabiniū obsequijs: viro suo et ceteris captiuis metuens q; rhomā fuerant abduci. Post hoc gabiniū cura tēplū mandata hircano. gentem iudeoz in quinq; conuentus diuisit. quasi per pentarchias iudee frangens supbiām. Eo tempore factus est antipater amicissimus gabiniū. z marco antonio maxime. adeoq; clarus it q; data ē ei vxor neptis regis arabū Cyprius nomine. Qui sustulit ex ea quattuor filios z filiam. Primogenitus fuit p̄baselus. secundus herodes qui post dictus est ascalonita. tertius iosephus. quartus feroras. filia dicta est saloma.

De fuga aristoboli z eius literata captiuitate.

Caplm. XI.

Est hec casu elapsus

p plus est a rhoma aristobolus. q; magna iudeoz manu p̄rata alexandriū muro rectingebat. ad quē debellandum missus est a gabiniō antonius. Captus q; iterum aristobolus cum filiis rhomā per ductus est. Illum quidem in custodia senatus coercuit. filios autem in iudeam remisit. quia gabiniū id se scripserat sponditis. scyrorū aristoboli pro castellozum traditōe. Post hoc cum gabiniū derineret apud egyptum. alexander aristoboli filius iudeos iterum ad dissensionem reduxit. Sed rediens gabiniū pacē fecit. z hircano pontificiū cōfirmauit. Quo mortuo missus est p̄ces syrie crassus vt etiam parthos q; iam rhomanis imminabant reprimere. In sumptis vero parthice militie omne fere aurum d tēplo

Bachabeorū. II.

fastulit. et ea q̄b pompei^o abstinerat duo
milia talētor. Ob hoc
auro in os infuso inre **Cui** dictū est aurū
rij. Cui successit p̄ses **litisti** aurū bibe.
syr̄ie Cassius. qui in oꝝ
mnibus consilio antipatri vtebat.

De reditu aristoboli in syriam et nece
Caplin. XII.

De tēpore factū

est discidiū inter romanos p pom
peto et iulio cesare Cesar aut post se
natus et pompei fugā trans mare ionū: rebz
omnibz romaꝝ potit^o. solum aristobolū cū
duobz cohortibz i syriā misit facile p hūc sibi
posse iudeā subijci rat^o. Verum spes cesaris
frustrata ē. Nā a studiosis pompeij veneno
perijt aristobolus. Seruabatq; corpus ei^o
melle p̄ditū p̄hibita sepultura. donec iussu
antonij in monumētis regalibz sepultus est
Occidit quoq; fil^o ei^o alexander antiochie
a scipione securi p̄cussus. Em pompeij litte
ras accusatōe p tribunali prius habitā. sup
bis que in romanos admisserat. Solus aut
supstes antigon^o cuz duobz sorozibz suis ad
quēdā prolomeū mannet filii qui sub libas
no morabat p̄fugit. Acceptiq; prolomeus
minore sorozē alexandraz vxozē. et quavt q̄
dam tradunt suscepit lisantam abiline post
ea tetrarcham.

Antipater transiit in gratiam cesaris
Caplin. XIII.

Est hoc factus

pest preliū in emathia. cui interfu
it antipater et iudei sub pōpelo.
Qui cū redisset i iudeā. timēs cesarē ipetū. lī
beros suos ad arabas cognatos eoz trāsmi
sit. Fortuo aut pōpelo antipater i clientelā
cesaris se ptulit. Visit aut cesar metridatē p
gameū ad expugnādū pelusū. mītrēs cū eo
incolā libani prolomeū et antipatrū cū tribz
millibz iudeoz. Ubi prius antipatri plurimū
emicitur. Nā et muz. p̄mus trāscēdit. et mēphī
ras ad obsequendū cesari prudētia sua incli
nauit: et in ito plio cū ceteris egyptijs pluribz
occisis totus p̄fossus corpe preter spem ser
uat^o ē ex plio. habitaq; victoria: factorz suoz
oꝝ ap̄d cesarē metridatē testē habuit. War
eo etiā antonio in pluribz eū cōmendante fa
ctus est amicus cesaris. Quē cesar romana

clulitate donauit simul et imunitate. et eius
grā pontificatū p̄firmavit hircano.

Antipater pcurator iudee creatus est.
Caplin. XIII.

De tempore anti

e patru et hircanu criminabat anti
gon^o ap̄d cesarē. dicēs eoz p̄sillo
patre suū et fratre interijisse. Ad hoc antipater
veste. piecta multitudinē vulnez demōstrās
verbis nō opus esse dixit. cū cicatrice se tan
cente clamarēt ipm fuisse fidelē rhomanoꝝ:
cū antigonus filius fuisset fugitiuoz. nullus
q; ipm a pompeio quoad vixit potuit auels
lere. nec mō a cesare quisq; eum esset auulū
rus. Tūc cesar cuiuslibet dignitat^{is} sub pon
tifice in iudea dedit antipatro optioē. Qui
remissa dignitatis mensura in cesarē. pcurat
or iudee declaratus est. impetrās quoq; vt
euerfa patrie mentia renouare sibi liceret. Re
gnū quoq; est p̄cessum hircano. ita tamē ne
rex vocaret. Sextū etiā cognatū suū cesar
syr̄ie p̄fecit.

Herodes factus est p̄ses galilee et p̄n
ceps militie regis syrie.

Caplin. XV.

Est hec antipa

pter filii suū maiorē faseiū hieo
solymis sub se pcuratorē statū
it. et herodē galilee p̄fecit. q̄ cū natura strenu^o
eēt. ezechia quendā p̄ncipē latronū iter fecit
cū suis sequacibz. adeoq; terrā quietā reddi
dit. vt publice herodes pater galilee cārare
tur Faseiulus quoq; indolē fratris bona emu
lacione supare certabat. Ob hoc etiā pater
eoz obsequijs regalibz a gente colebat. nec
p̄pter hoc tū min^o fidelis hic fuerat hircano
Uez fieri nō potest. vt liuozē in bene gestis
quisq; effugiat. Erāt ergo qui dicerent hircano.
q; antipatro et filijs eius rebz traditis ipe
vacuo regis noie sederet His accensus pau
latim hircanus: causā diciturū herodē iubet
acceriri. Qui munita pus galilea ad regē p
perabat. ferēs secū Sexti epistolā p̄cipientis
hircano vt herodē ab omni crimine et pena
liberaret Nec multo post factus est herodes
p̄nceps militie Sexti. et tunc iniuriā p̄cedi
cievocationis herodes vindicasset in hircano
nim. nisi pater eius et frater impetū eius fre
gissent.